

گزیده
مؤسسه آموزشی فرهنگی

ویژه پایه یازدهم

آذر ۱۴۰۴

دفترچه پاسخ تشریحی

ارزشیابی تشریحی مرحله ۱

دین و زندگی ۲ (رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی)

مدیر پروژه ارزشیابی تشریحی: محمد حسین کشانی

معاون تولید محتوا: علی الفتی

طراحان

سید امیرمحمد سید شاکری • حسین شفیع زاده

مسئول درس: علیرضا فاطمی

حسابان و
ریاضی پایه

امیدرضا پورحسینی • سعید اکبرزاده

مسئول درس: محمد تقی پور

هندسه

امیررضا پورحسینی • سعید اکبرزاده

مسئول درس: حسین اسدزاده

ریاضیات
گسترده

محمد خان گلدی • ایمان اردستانی

مسئول درس: امیرحسین شریفیان

ریاضی
تجربی

امیدرضا پورحسینی • سعید اکبرزاده

مسئول درس: حسین اسدزاده

ریاضی
انسانی

گروه
ریاضی

مدیر پروژه ارزشیابی تشریحی: محمد حسین کشانی

طراحان

منصوره رئیس دانا • علی جوهری

مسئول درس: علی جوهری

زیست
شناسی

احمد رضوانی • یوسف صباغی

مسئول درس: علی کنی

فیزیک

بابک اسفندی • سبحان دقیق

مسئول درس: محمد وحیدی

شیمی

حسن علی محمدی

مسئول درس: شکیبیا کریمی

زمین
شناسی

گروه
علوم

مدیر پروژه ارزشیابی تشریحی: محمد حسین کشانی

مدیر پروژه ارزشیابی تشریحی: محمد حسین کشانی

معاون تولید محتوا: علی الفتی

طراحان

مدیر گروه: علی اکبر آخوندی

گروه
عمومیادبیات
فارسی

مسئول درس: محسن ابراهیم‌تهرانی

افشین محی‌الدین

دین و
زندگی

مسئول درس: زهرا محمدی

علی اکبر آخوندی

زهرا محمدی

زبان
انگلیسی

مسئول درس: سعید ابراهیمی

علی عاشوری

سعید ابراهیمی

علوم و
فنون ادبی

مسئول درس: فاطمه اکران

گلاویژ جلالی

مهراوه مجتهد

جامعه
شناسی

مسئول درس: الهام رضایی

دستیار: فاطمه صفری

فروغ تیموریان

آزیتا بیدقی

روان
شناسی

مسئولین درس: سیده ضحی سکاکی

و حسین اصفهانی

سیده ضحی سکاکی

زبان
عربی

مسئولین درس:

پویا رضاداد

مائده خدایاری

دستیار: سارا حمزه

عمار تاجبخش

محسن احدی

کیارش پورمهدی

جواهر فرحات

تاریخ

مسئول درس: الناز گنج‌کار

دستیار: الهه ریاحی‌نسب

مهسا اصغری

وجیهه صادقی

جغرافیا

مسئول درس: وجیهه صادقی

بهروز یحیی

مهسا اصغری

فلسفه
و منطق

مسئول درس: نگین تربتی

اکرم یاسری

فاطمه شریف زاده

طراحان

مدیر گروه: علی اکبر آخوندی

گروه
انسانی

۱- (بارم کل: ۲/۵ نمره)

الف) راه اعتراض بندگان را بسته است (۰/۲۵) و حجت را بر بندگان تمام کرده است. (۰/۲۵)

ب) تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند. (۰/۵)

ج) یُریدُ (۰/۲۵) - أَهْلَ الْبَيْتِ (۰/۲۵) - يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيراً (۰/۵)

د) ولایت؛ کلید نماز، زکات، حج و روزه می‌باشد و صاحب ولایت که امام یا رهبران الهی هستند؛ قطعاً مردم را به سوی این اصول چهارگانه

رهبری می‌کنند. (یا رهبری و ولایت رهبران الهی تضمین‌کننده اقامه نماز و پرداخت زکات و برگزاری بهتر حج و روزه هست). (۰/۵)

۲- (بارم کل: ۱/۵ نمره)

الف) نادرست؛ تقلیل پیشنهاد قرآن کریم به شکاکان در الهی بودن آن برای آوردن ده سوره، برای اثبات نشان دادن عجز و ناتوانی آنان

می‌باشد. (۰/۵)

ب) نادرست؛ اگر پیامبری در دریافت وحی و رساندن آن به مردم معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد و امکان هدایت از

مردم سلب می‌شود. (۰/۵)

ج) درست (۰/۵)

۳- (بارم کل: ۱ نمره)

۵ ← د

۱ ← ج

۲ ← ب

۴ ← الف

۴- (بارم کل: ۱/۵ نمره)

الف) گزینه ۳ (۰/۵)

ب) گزینه ۱ (۰/۵)

ج) گزینه ۲؛ هدف بزرگ (بنای جامعه عادلانه) بدون وجود یک نظام حکومتی سالم میسر نیست. (۰/۵)

۵- (بارم کل: ۱/۵ نمره)

الف) نیازهایی برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای که خداوند به انسان عطا کرده است (۰/۲۵) که پاسخ صحیح به آن‌ها است که سعادت انسان را

تضمین می‌کند. (۰/۲۵)

ب) هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می‌شد، برای این که مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد (۰/۲۵) و از طرف او مأمور به

پیامبری شده است (۰/۲۵)، کارهای خارق‌العاده‌ای انجام می‌داد (۰/۲۵) که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آن‌ها نبود

(۰/۲۵) که اندیشمندان اسلامی آن را معجزه می‌نامند.

۶- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

کسانی که نسبت به فرمان‌های الهی داناترند. (۰/۵)

۷- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

این سخن به صورت یک قاعده درآمده (۰/۲۵) و بسیاری از مقررات اسلامی را کنترل می‌کند. (۰/۲۵)

۸- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

ایشان با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی (۰/۲۵) به مقام ولایت معنوی (۰/۲۵) (موضوع بیت) نائل شدند.

۹- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

آمدن پیامبر جدید (۰/۲۵) و آوردن کتاب جدید (۰/۲۵)

۱۰- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

آگاهی خداوند به همه علوم (۰/۵)

۱۱- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

اگر پیامبر ﷺ می‌توانست بخواند و بنویسد، مورد تهمت قرار می‌گرفت و می‌گفتند که این آیاتی که برای مردم می‌خواند وحی الهی نیست

(۰/۲۵)، بلکه یا آن‌ها را از خود می‌گوید یا کسی به او آموخته است. (۰/۲۵)

۱۲- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

امامت تداوم رسالت (۰/۵)

۱۳- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

بینش عمیق (۰/۵)

۱۴- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

مردم، ایشان را پدر مهربان خود می‌دانستند (۰/۲۵) و در سختی‌ها به ایشان پناه می‌بردند. (۰/۲۵)

۱۵- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

به فرمان خدا و پیامبر ﷺ، امیرالمؤمنین علی علیه السلام را جانشین پیامبر ﷺ بداند (۰/۲۵) و از او پیروی کند. (۰/۲۵)

۱۶- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

تبعیض و تفاوت طبقاتی (۰/۵)

۱۷- (بارم کل: ۰/۵ نمره)

تلاش برای برقراری عدالت و برابری (۰/۵)

۱۸- (بارم کل: ۱ نمره)

خداوند برنامه هدایت انسان‌ها را که در برگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد (۰/۲۵)، تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن (۰/۲۵)، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد (۰/۲۵) و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد. (۰/۲۵)

۱۹- (بارم کل: ۱ نمره)

استمرار و پیوستگی در دعوت (۰/۲۵): لازمه ماندگاری یک پیام تبلیغ دائمی و مستمر آن است. پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند در طول زمان‌های مختلف دین الهی را تبلیغ می‌کردند. (۰/۲۵) آنان سختی‌ها را تحمل می‌کردند تا خداپرستی، عدالت طلبی و کرامت‌های اخلاقی میان انسان‌ها جاودان بماند و گسترش یابد (۰/۲۵) و شرک، ظلم و رذائل اخلاقی از بین برود. (۰/۲۵) این تداوم سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

۲۰- (بارم کل: ۱ نمره)

اعجاز لفظی (۰/۲۵): خداوند برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن، زیباترین و مناسب‌ترین کلمات و عبارات را انتخاب کرده است (۰/۲۵) تا به بهترین وجه معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند. (۰/۲۵) هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن درمی‌یابد که آیات آن با سایر سخن‌ها کاملاً فرق می‌کند و به شیوه‌ای خاص بیان شده است. (۰/۲۵) این حقیقت از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود.

۲۱- (بارم کل: ۱ نمره)

با نزول آیه ولایت، رسول خدا ﷺ دریافت که واقع‌های که در آیه بدان تصریح شده، رخ داده و کسی در رکوع صدقه داده است و خداوند قصد معرفی او را دارد (۰/۲۵)؛ با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند و مردم را از آن آگاه می‌کرد، به مسجد آمد (۰/۲۵) و پرسید: چه کسی در حال رکوع صدقه داده است؟ فقیری که انگشتی در دست داشت، به حضرت علی رضی الله عنه که در حال نماز بود، اشاره کرد و گفت: این مرد در حال رکوع، انگشت خود را به من بخشید. (۰/۲۵) مردم که از محتوای آیه با خبر شده بودند، تکبیر گفتند و رسول خدا ﷺ نیز ستایش و سپاس خداوند را به جا آورد. (۰/۲۵)

۲۲- (بارم کل: ۱ نمره)

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، علاوه بر رساندن وحی به مردم، وظیفه تعلیم و تبیین آیات قرآن کریم را نیز برعهده داشت تا مردم بتوانند به معارف بلند این کتاب آسمانی دست یابند و جزئیات احکام و قوانین را بفهمند و شیوه عمل کردن به آن را بیاموزند. (۰/۲۵) از این رو گفتار و رفتار پیامبر صلی الله علیه و آله اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است (۰/۲۵) و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزند. (۰/۲۵) ما هم اکنون نماز، روزه، حج و بسیاری دیگر از وظایف خود را که کلیات آنها در قرآن کریم آمده است، مطابق گفتار و رفتار رسول خدا صلی الله علیه و آله انجام می‌دهیم. (۰/۲۵) به راستی که ایشان اولین و بزرگترین معلم قرآن بوده است.

۲۳- (بارم کل: ۱ نمره)

رسول خدا صلی الله علیه و آله هم با فقر مبارزه می‌کرد و به دنبال بنای جامعه‌ای آباد و دور از محرومیت بود و هم با کوچک شمردن فقیران و بینوایان به مخالفت برمی‌خاست. از این رو مردم را به کار و فعالیت تشویق می‌کرد، از بیکاری بدش می‌آمد و کسانی را که فقط عبادت می‌کردند و کار نمی‌کردند، مذمت می‌کرد. (۰/۲۵) در عین حال به فقیران بسیار احترام می‌گذاشت و اجازه نمی‌داد که به خاطر فقر مورد بی‌توجهی قرار گیرند و فراموش شوند. (۰/۲۵) برخی از آن‌ها دوست صمیمی ایشان به‌شمار می‌رفتند. ثروت را ملاک برتری نمی‌شمرد. به آسانی با فقیرترین و محروم‌ترین مردم می‌نشست و صمیمانه با آن‌ها گفت‌وگو می‌کرد. (۰/۲۵) آنان نیز رسول خدا صلی الله علیه و آله را همدل و همراز خود می‌یافتند. (۰/۲۵)